

секс-послуги, утвердження усталення стійкого негативного ставлення й відвертого морального осуду як осіб, які надають вказані послуги, так і тих, хто ними користується.

Література

1. Литвинов А. Н., Гавриш Т. С. *Профилактика преступлений. От теории к практике населением : науч.-практ. пособ.* – М. : ИКФ «Экмос», 2003. – 160 с.
2. Маныч Е. Г. *Проституция: криминологические и уголовно-правовые аспекты : монография / Е. Г. Маныч / под ред.: Мелешко Н. П.* – М. : Юрлитинформ, 2011. – 168 с.
3. Кон И. С. *Подростковая сексуальность на пороге XXI столетия : монография / И. С. Кон.* – Дубна : Феникс+, 2001. – 207 с.
4. Реймон Д.. *Проблема продажи людей и проституция // Коалиция против торговли женщинами (CATW) / Д. Реймон [Электронный ресурс] : <http://www.womencw.ru/traffic/chapter02.html>.*

УДК 342.9

О.В. Герасименко
аспірант кафедри адміністративного,
кримінального права і процесу
Міжнародного університету бізнесу і права

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЇ У РАМКАХ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ НАУКИ

Статтю присвячено дослідженню правових відносин в інформаційній сфері у рамках вітчизняної правової науки. Показано, що правовідносини в інформаційній сфері характеризуються, головним чином, за допомогою вказівки на те, що такі правовідносини виникають в зв'язку і з приводу дій з інформацією (у тому числі збір, отримання, зберігання, обробка, поширення інформації).

Ключові слова: *правовідносини, інформаційна сфера, інформаційні правовідносини, відносини в інформаційній сфері, цивільні правовідносини.*

Статья посвящена исследованию правовых отношений в информационной сфере в рамках отечественной правовой науки. Показано, что правоотношение в информационной сфере характеризуются, главным образом, с помощью указания на то, что такое правоотношение возникало в связи и по поводу действий с информацией (в том числе сбор, получение, хранение, обработка, распространение информации).

Ключевые слова: *правоотношения, информационная сфера, информационные правоотношения, отношения в информационной сфере, гражданские правоотношения.*

The article is devoted to the research of legal relations in the information sphere in the framework of the domestic legal science. It is shown that a legal relationship in the information sphere characterized mainly by specifying that such a legal relationship arising out of or concerning actions with the information (including the collection, receipt, storage, processing and dissemination of information).

Key words: *relationship, the information sphere, information legal relations, relations in the information sphere, civil legal relations.*

Постановка проблеми. Правове регулювання відносин в інформаційній сфері характеризується новизною. Система правового регулювання цих відносин сьогодні знаходиться на етапі свого становлення, відповідно, правова наука також ще формує концептуальний підхід до цієї сфери правового регулювання. Хоча на сьогодні є праці з низки аспектів правового регулювання відносин в інформаційній сфері (передусім з питань інформаційної безпеки і правового режиму інформації обмеженого доступу), виходять новітні навчальні посібники з інформаційного права, проте спеціальному дослідженню проблема правових відносин в інформаційній сфері ще не підлягала.

Стан дослідження. Результати аналізу наукової літератури з проблем правового регулювання відносин в інформаційній сфері досліджуються в працях таких вітчизняних учених, як І.Л.Бачило, А.Б.Венгеров, В.Н. Монахов, М.І. Брагінський, В.І. Савич, А.Е. Шерстобітов, В.Н. Лопатін, О.А.Гаврилов, В.О. Дозорцев та інші. Основною метою статті є дослідження правового урегулювання відносин в інформаційній сфері.

Виклад основних положень. Нами аналізуються як праці вітчизняних вчених фахівців щодо проблем правовідносин в інформаційній сфері, так і норми права, що моделюють, передбачають виникнення тих або інших правовідносин в інформаційній сфері. З одного боку, правовідносини є результатом регулюючої дії норм права, з іншої – система норм права, регулюючих певну групу суспільних відносин, не може не враховувати суттєві ознаки

цих відносин. Тому дослідження питань правового регулювання відносин в сфері інформації може починатися як з розгляду системи відповідних правових норм, так і з розгляду правовідносин, що стали результатом реалізації цієї системи норм.

Оскільки на сьогодні відсутнє розгорнуте наукове уявлення щодо правових відносин в інформаційній сфері (їх природі і видах), то зрозуміло, що законодавець також не має можливості відбити в нормах права внутрішньо узгоджене уявлення щодо даних відносин.

При цьому, крім існування зв'язку «норми права (правовідносини, тобто правовідносини є реалізацією норми права, існує і зворотний зв'язок: «громадське відносини (норми права). Інакше кажучи, законодавець повинен враховувати особливості характеру та елементів регульованого ним суспільних відносин – правові норми мають бути адекватні регульованим відносинам. Волонтаризму з боку законодавця тут немає і бути не може, не випадково в правовій науці розробляється проблема меж правового регулювання зв'язків.

Крім того, аналізуючи правовідносини, можна відмітити, який результат дії норм: які правовідносини, що породжуються тією або іншою сукупністю правових норм, чи є вони саме тим результатом, якого домагався законодавець; наскільки адекватні і ефективні правові засоби, обрані законодавцем для впорядкування тієї або іншої групи суспільних відносин.

Незважаючи на ту обставину, що на сьогодні в правовій доктрині поки що немає єдиної думки, що окреслити поняттям «Інформаційне право», і чи правомірно взагалі використання даної категорії, ми вважаємо, що доцільним є здійснення дослідження правових відносин в інформаційній сфері («інформаційних правовідносин») [7]. Незалежно від визнання або невизнання факту існування інформаційного права і від його місця в правовій системі на сьогодні ми виходимо з припущення, що:

а) існують суспільні відносини, що виникають у зв'язку і з приводу інформації (нижче ми використовуватимемо також як синонім поняття «Відносини в інформаційній сфері»);

б) існують діючі норми національного права, а також норми міжнародного права, які врегульовують відносини в інформаційній сфері.

Зокрема, І.Л.Бачило справедливо вказує: «Зрозуміло, що сфера відносин з приводу інформаційних ресурсів, спрощено – з приводу інформації – є сферою застосування правових регуляторів» [1].

Дискусії, відносно правовідносин в інформаційній сфері точаться, головним чином, навколо самостійності цих правовідносин: чи мають вони самостійний характер щодо всіх інших правовідносин або не мають. Проте наукове значення проблематика правовідносин в інформаційній сфері має незалежно від результату дискусії щодо інформаційного права. У будь-якому випадку потрібне вивчення особливостей цих правовідносин, їх видів і структури.

Проблема інформаційних відносин має достатню історію в науці: вона обговорювалася у вітчизняній юридичній літературі ще у 70-і роки ХХ сторіччя. У той період дискусії з цієї проблематики головним чином були викликані використанням автоматизованих систем управління (АСУ). Відомий дослідник в цій галузі, що почав одним з перших у вітчизняній науці вивчати правове регулювання інформаційної сфери суспільних відносин, А.Б.Венгеров писав: «...є можливим визначати як інформаційні такі відносини, які виникають в сфері управління народним господарством між працівниками в процесі реєстрації, збору, передачі, обробки і аналізу інформації, видачі пропозицій для ухвалення рішень, передачі рішень для виконання...». Найважливішими є відносини з приводу реєстрації інформації (носіїв інформації) і передачі інформації (інформаційних потоків)» [2].

У своїй монографічній роботі, присвяченій правовим аспектам інформації в умовах автоматизації управління, А.Б.Венгеров також вважав, що інформаційні відносини виникають «...у зв'язку з інформаційними процесами, що супроводжують функціонування всіх елементів соціального управління, і в першу чергу в сфері державного управління народним господарством, можна визначити як інформаційні – відносини, які виникають в сфері управління народним господарством між працівниками, їх колективами в процесі реєстрації, збору, передачі, зберігання і обробки інформації [3].

Таким чином, зміст інформаційних відносин – це різні види операцій з інформацією – реєстрація, збір, передача, зберігання, обробка.

Виникнення інформаційних відносин А.Б. Венгеров пов'язував лише з використанням засобів автоматизації управління народним господарством: «Інформація, є присутньою в усіх видах соціально-економічної і духовної діяльності людини. Проте інформаційні відносини не варто змішувати з інформаційними процесами. Лише в сфері управління, в першу чергу в сфері управління народним господарством, на етапі автоматизації виникають інформаційні відносини як певний, відносно самостійний вид суспільних відносин» [2].

В.Н. Монахов розглядає інформаційні відносини за участю громадян. Ці відносини визначаються ним як «...відносини, що виникають в різних сферах суспільного і особистого життя у зв'язку з реєстрацією, збором, передачею, зберіганням і обробкою різних видів соціальної інформації».

Таким чином, зведеного ним визначення витікає, що критерієм для виокремлення інформаційних відносин є об'єкт, на який вони спрямовані, – інформація. В.Н. Монахов вважає, що обмін соціальною інформацією так чи інакше є присутнім практичним у будь-яких правовідносинах. Причому в неінформаційних відносинах «...інформаційна сторона, – як вважає В.Н. Монахов, – присутня лише у пов'язаному, невідособленому вигляді є лише інформаційною умовою дії інших засобів (у випадку правових дій: правозабезпечуючих, право відновлених або правоохоронних)» типу.

Тому, на думку В.Н. Монахова, варто відрізнити специфічні інформаційні відносини, в яких «...доведення необхідної і достатньої інформації до їх суб'єктів є необхідним компонентом спонукання, як основної характеристики інформаційного способу дії, притаманного юридичній формі взаємоположення суб'єктів інформаційних відносин».

Таким чином, В. Н. Монахов вважає, що обмін інформацією чинить настільки значний вплив на характер правового зв'язку між суб'єктами правовідносин, що робить цей правовий зв'язок в інформаційних правовідносинах відмінним від правового зв'язку в інших правовідносинах.

Близьку до вищезазначених авторів позицію займає В.А. Юсупов. Він виділяє держави відношення, що виникають в процесі виконавчо-розпорядчої діяльності органів, які опосередковують пошук, збір, систематизацію, обробку і передачу інформації [12].

У наукових працях можна простежити і декілька інших підходів до даної проблеми. Так, М.І. Брагінський зазначає, що при ухваленні обов'язкових рішень виникають потоки інформації в двох основних напрямках: інформація для ухвалення рішення (до моменту, коли рішення прийняте), і інформація про ухвалені рішення (тобто після моменту ухвалення рішення, інформація про сам факт ухвалення рішення і інформація про зміст ухваленого рішення).

Важливо відмітити, що, на думку М. І. Брагінського, «...права і обов'язки, пов'язані з рухом інформації, за загальним правилом, є складовою частиною змісту загальніших правовідносин...». Оскільки тісно пов'язані з основними правовідносинами, інформаційні правовідносини мають його найважливіші структурні особливості, які визначають галузеву приналежність інформаційних правовідносин» [8].

Визначаючи інформаційні відносини, М. І. Брагінський висловлює свою думку про те, яке місце в системі права повинні посідати правові норми, які регулюють такі відносини. Він вважає, що: «Інформаційні відносини зазвичай не становлять самостійного об'єкта правового регулювання... норми, які їх регламентують, входять до складу тієї галузі права, яка регулює основні відносини».

Цікавим є погляд на інформаційні відносини в трудовому праві. В.І. Савич розглядає роль інформації в трудових правовідносинах, відмічає, що: «Аналізуючи зміст елементарних правовідносин, що становлять складні трудові правовідносини, можна помітити, що багато з них, крім основних прав і обов'язків, містять додаткові обов'язки однієї із сторін інформувати, інформувати про що-небудь іншого учасника правовідносин і відповідне право іншої сторони на отримання такої інформації. При цьому В.І. Савич підкреслює, що такі інформаційні правовідносини не можуть бути самостійно, у відриві від основних правовідносин».

Досліджуючи лише трудові правовідносини, В.І. Савич, справедливо підкреслює, що обов'язок інформувати може мати місце не лише в змісті трудових правовідносин [9].

Таким чином, така позиція, як і позиція М.І. Брагінського, спирається на визнання інформаційних правовідносин як невід'ємну частину певних галузевих правовідносин, яка існує в середині них.

Схожі думки мають прояв у працях інших авторів. Зокрема, А.Е. Шерстобітов висловлювався про існування інформаційних відносин при укладанні цивільно-правових договорів. Він вказує на наявність інформаційних відносин, що мають місце на стадії укладання цивільно-правових договорів, проте ці відносини «...не мають самостійного значення, тісно пов'язані із відносинами сторін з його укладення, цілком і повністю базуються на нормах, які регулюють укладення договору, хоча і чинять певний вплив на нього».

В сучасній літературі дослідження проблематики правовідносин в інформаційній сфері отримало новий імпульс. Так, І.Л.Бачило зазначає, що: «В процесі здійснення інформаційної діяльності виникають суспільні відносини, частина яких неминуче врегульована правом, і вони на цій підставі стають правовими відносинами. Умовно їх почали називати інформаційними відносинами, хоча це і не зовсім адекватне визначення. Точніше було б вживати їх визначення як «правові відносини в інформаційній сфері (середовищі)». На наш погляд, це поняття – «правові відносини в інформаційній сфері» – є вдалішим і коректнішим, ніж поняття «Інформаційні правовідносини».

І.Л.Бачило звертає увагу на те, що: «Інформаційний продукт і процеси, пов'язані з правилами його створення в певній формі, який захищається, з його поширенням і використанням, а також права та інтереси суб'єктів права зачіпають дуже широкий фронт правових відносин».

В.Н. Лопатін вважає, що структуру правовідносин в інформаційній сфері «варто визначати, виходячи із стандартного циклу обігу інформації, який можна представити у вигляді простої формули: виробництво – поширення – споживання – виробництво» [10].

При цьому А.Б. Агапов вважає, що: «В дефініції об'єкта інформаційних правовідносин виокремлюються два аспекти – сфера інформаційної діяльності, а також сукупність організаційно-правових форм функціонування об'єктів. організаційним середовищем для виникнення правовідносин є акумуляція, аналітична обробка і поширення даних».

На думку О.А. Гаврилова, на сьогодні «...є достатньо підстав для використання в законодавчій діяльності концепції і терміну «інформаційні відносини» [4].

Виходячи з такого визначення, О.А.Гаврилов будує концепцію інформаційних правовідносин за критерієм об'єкта таких відносин – інформацією, причому за моделлю динамічних відносин, фактичним змістом яких є різні дії з інформацією [4]. Критика даного визначення В.А. Северіним на підставі того, що нібито «ринку регулюється виключно договірними відносинами, у рамках яких суб'єкти інформаційних відносин наділяються рівними суб'єктивними правами і обов'язками», не досягає мети. По-перше, з визначення О.А. Гаврилова зовсім не випливає, що всі інформаційні відносини будуються лише на ринковій, цивільно-правовій основі. Вони можуть бути будь-якими. Головне, щоб вони мали відповідний фактичний зміст: передача інформації однією

особою і її отримання іншою особою. По-друге, навіть якщо вести мову лише про цивільно-правові інформаційні відносини, юридична рівність суб'єктів правовідносин зовсім не означає, що суб'єкти мають однакові права і обов'язки. Очевидно, що у однієї зі сторін будь-яких правовідносин є суб'єктивне право, у іншої сторони – обов'язок. Наявність у одного з суб'єктів цивільних правовідносин обов'язку передати інформацію, а у іншого – права вимагати надати йому інформацію ніяк не може бути ознакою юридичної нерівності сторін.

Для цілей даного дослідження важливо підкреслити, що, на думку О. А. Гаврилова, об'єктом інформаційних відносин виступають інформація і інформаційні ресурси. В іншій своїй праці О. А. Гаврилов зазначає, що об'єктом правових інформаційних відносин є «правова інформація», що є спірним. По-перше, з визначення О. А. Гаврилова зовсім не слідує, що всі інформаційні відносини будуються лише на ринкових, цивільно-правових основах. Вони можуть бути будь-якими. Головне, щоб у них був відповідний фактичний зміст: передача інформації однією особою і її отримання іншою особою. По-друге, навіть якщо вести мову лише про цивільно-правові інформаційні відносини, юридична рівність суб'єктів правовідносин зовсім не означає, що суб'єкти мають однакові права і обов'язки. Очевидно, що у однієї із сторін будь-яких правовідносин є суб'єктивне право, у іншої сторони – обов'язок. Наявність у одного з суб'єктів цивільних правовідносин зобов'язання передати інформацію, а у іншого – права вимагати надати йому інформацію ніяк не може бути ознакою юридичної нерівності сторін [5].

Підхід П. В. Єфімова схожий з позицією О. А. Гаврилова. На його думку: «В процесі своєї діяльності суб'єкти (маються на увазі держава і її органи, фізичні і юридичні особи) можуть взаємодіяти один з одним, у тому числі з питань отримання, зберігання, обробки, поширення і використання певної інформації. Такі відносини між суб'єктами називатимемо інформаційними відносинами» суб'єктів правовідносин зовсім не означає, що суб'єкти мають однакові права і обов'язки. Очевидно, що у однієї із сторін будь-яких правовідносин є суб'єктивне право, у іншої сторони – обов'язок. Наявність у одного з суб'єктів цивільних правовідносин зобов'язання передати інформацію, а у іншого – права вимагати надати йому інформацію ніяк не може бути ознакою юридичної нерівності сторін.

І. Д. Тіновицька вважає необхідними для виокремлення відносно самостійної групи інформаційних відносин дві ознаки: «Перша ознака виражається в тому, що об'єктом цих відносин є інформація як така, незалежно від того, в якому вигляді, на яких носіях вона створюється. Другою ознакою є їх незалежність від відносин, в ході яких ця інформація використовуватиметься» [11].

В. А. Дозорцев вказує на комплексний характер всієї сукупності відносин в інформаційній сфері, з чим не можна погодитися. Він зазначає, що: «Регламентативні однієї групи цих відносин притаманний публічний характер» [6].

При цьому в інших своїх роботах В. А. Дозорцев розглядає інформаційні відносини, які врегульовані цивільним правом. Серед них він виділяє дві групи відносин – до першої групи він відносить цивільні правовідносини з приводу конфіденційної інформації (комерційної таємниці): «З всієї множини інформаційних відносин виділилася група, що відрізняється декількома основними рисами. По-перше, об'єктом є відомості, інформація безпосередньо, у відособленому виді. По-друге, вони є особливим товаром, що передається іншим особам через ринок, як об'єкт економічного обороту, і відповідно має комерційну цінність. По-третє, відомості мають бути не загальнодоступними, інакше був би відсутній об'єкт передачі, об'єктом передачі були б не відомості. Підбірки матеріалів, навіть опублікованих, можуть бути не загальнодоступними».

До другої групи врегульованих нормами цивільного права інформаційних відносин В. А. Дозорцев відносить відносини, «...змістом яких є ознайомлення з певними відомостями, їх пізнання, яке в процесі поглиблення поділу праці, виокремилася в самостійну стадію».

Сутність інформаційних відносин обумовлена тим, що їх безпосередня мета полягає не в традиційному для економічного обороту використанні результату, а в його пізнанні».

На основі проведеного аналізу висловлених в літературі точок зору можна констатувати, що у вітчизняній науці існує два основні підходи до характеристики сутності правовідносин в інформаційній сфері.

У одному випадку вони розглядаються як особливий, відмінний від будь-яких галузевих видів правовідносин. В іншому трактуванні вони характеризуються лише як різновид галузевих правовідносин (наприклад, цивільні або адміністративні інформаційні правовідносини).

Висновок. Правовідносини в інформаційній сфері характеризуються, головним чином, за допомогою вказівки на те, що такі правовідносини виникають в зв'язку і з приводу дій з інформацією (у тому числі збір, отримання, зберігання, обробка, поширення інформації). Інакше кажучи, правовідносини в інформаційній сфері юридичним опосередкуванням різних інформаційних процесів.

Література

1. Бачило И. Л. Информационное право. Роль и место в системе права Российской Федерации / Бачило И. Л. // Государство и право. – 2001. – № 2. – С.5-14.
2. Венгеров А. Б. Информационные отношения в управлении народным хозяйством как объект правового регулирования / Бачило И. Л. // Ученые записки ВНИИСЗ. – 1973. – Вып.29. – С.40-60.
3. Венгеров А. Б. Право и информация в условиях автоматизации управления / Венгеров А. Б. – М. : Юрид. лит., 1978. – 208 с.
4. Гаврилов О. А. Информатизация правовой системы России. Теоретические и практические проблемы: Учебное пособие / Гаврилов О. А. – М. : Юридическая книга: ЧеРо, 1998. – 144с.

5. Гвирицман М. В. Правовое регулирование банковской тайны / Гвирицман М. В. // Деньги и кредит. – 1992. – № 6. – С.56-59.
6. Дозорцев В. А. Информация как объект исключительного права / Дозорцев В. А. // Дело и право. – 1996. – №4. – С.27-38.
7. Иоффе О. С. Спорные вопросы учения о правоотношении / Иоффе О. С. // Избранные труды по гражданскому праву: Из истории цивилистической мысли. Гражданское правоотношение. Критика теории «хозяйственного права». – М. : Статут, 2000. – С.649-694.
8. Общая теория права и государства: Учебник / Под ред. В. В. Лазарева. – М.: Юрист, 1994. – 360 с.
9. Общая теория права: Учебник / Ю.А.Дмитриев, И.Ф.Казьмин, В. В. Лазарев и др. ; Под общ. ред. А. С. Пиголкина. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Изд-во МГТУ им. Н. Э. Баумана, 1998. – 384 с.
10. Словарь административного права / Отв. ред. И. Л. Бачило, Н. Г. Салищева, Н. Ю. Хаманева. – М. : Фонд «Правовая культура», 1999. – 320 с.
11. Теория государства и права: Курс лекций / Под ред. Н. И. Матузова и А. В. Малько. – М.: Юрист, 1997. – 672 с.
12. Юсупов В. А. Право и советское государственное управление / Юсупов В. А. – Казань : Издательство Казанского государственного университета, 1976. – 263 с.

УДК 330.322.053.3

Н.О. Маргіта,
В.В. Кузяк,
Н.І. Хтей

Національний університет «Львівська політехніка»

КОНЦЕПЦІЯ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ НЕРІВНОМІРНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

Досліджено проблему недостатніх обсягів залучення іноземного капіталу в економіку України. Проаналізовано нерівномірність інвестиційного простору України за допомогою індексу концентрації Херфіндаля – Хіршмана (ННІ). Встановлено, що нерівномірність в надходженнях іноземного капіталу протягом досліджуваного періоду збільшилася у 3 рази, отже інвестиції надходять у ті регіони, де існує можливість отримання тимчасової економічної вигоди. Запропоновано концепцію регулювання залучення іноземного капіталу відповідно до регіональних інвестиційних пріоритетів.

Ключові слова: *прямі іноземні інвестиції, нерівномірність інвестиційного простору, концепція регулювання інвестиційної діяльності, індекс концентрації Херфіндаля – Хіршмана (ННІ).*

Исследована проблема недостаточных объемов привлечения иностранного капитала в экономику Украины. Проанализированы неравномерность инвестиционного пространства Украины с помощью индекса концентрации Херфиндаля-Хиршмана (ННИ). Установлено, что неравномерность в поступлениях иностранного капитала в течение исследуемого периода увеличилась в 3 раза, следовательно, инвестиции поступают в те регионы, где существует возможность получения временной экономической выгоды. Предложена концепция регулирования привлечения иностранного капитала в соответствии региональным инвестиционным приоритетам.

Ключевые слова: *прямые иностранные инвестиции, неравномерность инвестиционного пространства, концепция регулирования инвестиционной деятельности, индекс концентрации Херфиндаля – Хиршмана (ННИ).*

The problem of insufficient inflow of foreign capital in Ukraine is considered. We analyzed uneven investment environment in Ukraine using the Herfindahl-Hirschman concentration index (ННИ). It was established that the irregularity in foreign capital flows are increased 3 times during this period. It means that investments arrive in regions with possibility of temporary economic gain. The concept of foreign capital regulation according to regional investment priorities is offered.

Key words: *FDI, uneven investment environment, the concept of investment regulation, the Herfindahl-Hirschman concentration index – (ННИ).*

Постановка проблеми. Вирішення комплексу складних та актуальних проблем, пов'язаних зі стабілізацією економічної ситуації в Україні у посткризовий період та забезпеченням подальшого стійкого зростання залежать від ефективності здійснюваної інвестиційної політики. Подолання економічного відставання в Україні та підтримка сталого зростання на основі інноваційної моделі розвитку неможливі без адекватного інвестиційного забезпечення. В